

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovec, 12. aprila 1906.

Štev. 15.

Aleluja!

„Hozana sinu Davidovemu,“ „blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovemu,“ so klicali židje Njemu, ki je prišel, da osvobodi svet večnega prokletstva, plašče so pogrinjali po tleh, koder je stopala žival, na kateri je sedel, pred njim pa so nosili palmove in oljkove vejice: ljudstvo je spremljalo svojega kralja v prestolnico. To je bilo v nedeljo. Ni pa še potekel teden, in ravno isto ljudstvo je v besni obmami vpilo in kričalo: „Križaj ga, križaj ga!“ Njega, ki jim je bil največji dobitnik, so izročili tujim rabljem; kakor roparja in morilca so ga zvezali, strgali mu obleko s telesa, bili ga z biči ter mu nasadili trnjevo krono na glavo. Pljuvali so mu v obraz in norčevali so se, češ, to je tisti kralj, tisti mogočni kralj, ki je pred dnevi prihajal v prestolnico spremljan od množic. Naložili so mu križ na rame, da si ga sam ponese na morišče, pribili so ga na križ in v divjem veselju so zaplesali, ko je izdihnil svojo veliko dušo. Zloba je zmagala, krivica je zagospodovala nad pravico, in česar niso hoteli umeti ljudje, je umela mrtva stvar: zemlja se je potresla, skale so pokale, ker človeška srca niso poznala človeških čutov.

Pravičnik je umrl!

Minila je noč, minil je dan, in četa je strazila grob Pravičnikov. In zopet se je potresla zemlja, zopet so skale zapokale in Njega, ki so mislili, da so ga pokopali za vedno, Njega ni bilo več v grobu. Vstal je mogočen in častit, premagal je zlobo pekla in človeštva, pokoril si je smrt! Strl je verige tisočletnega suženstva, v katero je bil pogreznjen človeški rod, in svoboda mu je zasijala jasno kakor solnce v jutranjem svitu. Odrešen je človeški rod, iztrgan iz teme prokletstva, smrti!

Aleluja!

Bili so časi, ko je jutranje solnce posijalo na krvava bojna polja, po katerih so ležala v potokih krvi trupla hrabrih bojevnikov za križ častni in svobodo zlato. In če bi bil pogledal v obraz tem junakom, bi bil spoznal v njih sinove naroda, onega bornega naroda, ki še dandanes biva po teh solnčnih dolinah, ki še dandanes orje grudo, ki jo je nekdanj rosila gorka kri njegovih pradedov. Junaški je bil rod, ki je stoletja krepko

stal na braniku za domovino svojo in vero svojih prednikov, med tem ko je njegov mogočni sosod stal in gledal od daleč, kako mu drugi branijo hišo požarja. In hvaležnosti ni poznal nikdar. Za vse junaške boje, za vso prelito kri, za vse to je žel naš narod le sad prevare, bič oholega soseda in verige suženjstva, iz katerih se ni dvignil niti še dandanes. Mesto zahvale črna nehvaležnost, mesto pravice najgrša krivica. In komaj že čakajo, da bi se zaprla gomila za zadnjimi ostanki nekdanjih junaških borilcev, da bi pograbili njih last, da bi si razdelili njihovo posest. Kedaj pač?

Aleluja! Gospod je vstal! — odmeva sedaj povsod skoraj, kjer biva človeški rod. Aleluja! Premagal je smrt, smrti ni. Slovenski narod, ali naj zate samo še ostane neizprosna gospodarica — smrt? Ali naj ti edini pogineš, ko so drugi že zdavnaj vstali? Ne, tudi slovenskemu narodu mora zasijati dan vstajenja iz stoletnega mrtvila, v katero ga je pokopala tuja zavist in sovraštvo. Vzburiti se mora slovenski rod in vstati v novo, boljše, svobodno življenje! In kažejo se že prvi veseli znaki: krepko je že začelo kliti na narodnem polju. Le skrbno gojimo mlado setev, pridno ji zalivajmo, odločno jo branimo škodljivcev, in kmalu nam bo dozorela v bogato žetev narodne zavesti, v narodovo svobodo.

Naš narod vstaja! Aleluja!

Kranjski deželni zbor.

Pirhov, ki se jih ni nihče nadejal, nihče jih pričakoval, je hotela vlada „pokloniti“ kranjski deželi. Ali kakor pravi star pregovor, da hitrica ni nikoli dobra, je tudi vlada s svojimi pirhi — menda niso bili dovolj trdo kuhani in s preslabo barvo pobarvani — pogorela, kajti oni, ki naj bi bili pirhe sprejeli, so jih odklonili, in besede, ki so jih pri tem govorili, niso bile ravno bogve kako prijazne.

Kakor strela iz jasnega je zadela državni zbor novica, da je sklican kranjski deželni zbor na dan 2. aprila. Ministrski predsednik baron Gautsch je izjavil, da bo vlada v kranjski deželni zbornici odgovorila na svoječasnno resolucijo deželnega zbora v zadevi splošne in enake volilne pravice za deželni zbor in predložila zbornici načrt volilne reforme za kranjski deželni

zbor. S silno napetostjo je vse pričakovalo otvoritve ponedeljkove seje.

Deželni predsednik je v svojem govoru podarjal, da je pač potrebno, da se da volilna pravica v večji meri tudi onim, ki ne plačujejo direktnega davka, ali ohraniti se mora vzlic temu zastopstvo interesov. Zato se je vlada odločila za ustanovitev novega splošnega volilnega razreda, v katerem naj se voli 10 poslancev. Volilni okraji se razdele tako, da pride na enega poslanca približno 50.000 prebivalcev. Potemtakem bi imela Kranjska 47 deželnih poslancev, in sicer: ljubljanski knez in škof; veleposestniki 10 poslancev; mesta in trgi ter obrtna in trgovinska zbornica 10; kmetske občine 16; splošni razred 10 poslancev.

Vladni načrt se je odkazal ustavnemu odseku. Sklenilo se je, da odsek poroča istmenom. V odseku so Nemci zahtevali, da naj se sklene, da se deželnozbornski volilni red sme v bodoče le tedaj izpremeniti, če je v zbornici 38 poslancev. Ker vladni načrt zagotavlja Nemcem vsaj 10 poslancev, bi Nemci v bodoče lahko preprečili izpremembo volilnega reda. V odseku se stvar ni dognala do konca.

Ko je v zbornici določil deželni glavar, da pride poročilo o odsekovem delovanju na vrsto kot prva točka, ne pa nujni predlogi, ki jih je vložila napredna stranka, so poslanci napredne stranke začeli z obstrukcijo. Prinesli so s seboj razne instrumente: piščalke, kravje zvonce, rogove, trobente, bobne, gramofon itd. ter so na ta način zabranili razpravo. Obstrukcija je trpela skozi dve seji, na kar je vlada deželni zbor odgodila, ne da bi se volilna reforma sprejela.

Vladni načrt volilne reforme zagotavlja nemškimi veleposestnikom dosedanje število poslancev, dasiravno je to največja krivica nasproti drugim volilcem. Kakor je nadalje razvidno iz razdelitve volilnih okrajev, bi po tem načrtu imela slovenska ljudska stranka večino v deželnem zboru, dočim bi napredna stranka izgubila nekaj mandatov. To je bil tudi povod obstrukcije. Načrt bi bil sprejemljiv, ako bi se bil odpravil veleposestniški volilni razred in bi se teh 10 mandatov tudi razdelilo na prebivalstvo dežele. Slovenska ljudska stranka bi potem imela v deželnem zboru precejšnjo večino, ali napredna stranka bi bila še vedno tudi vsega upoštevavanja vredna manjšina — opozicija. Nemce bi seveda morda razun enega

Podlistek.

Velika noč v Jeruzalemu.

„Ako pozabim tebe, Jeruzalem, naj se posuši moja desna roka! Jezik naj mi obtiči v grlu, ako se tebe ne spominjam.“ Tako se je rotil neki Jud v babilonski sužnosti, ko so ga Babilonci silili, da zapoje kako sveto pesem! — „Kako naj pojem tu v tujini! Moje gosli vise na vejah vrbe in moje misli hitijo nazaj na Sion!“ tako je odgovoril. — Slično se vsakomur godi, ki je enkrat gledal sveti Jeruzalem. Pozabiti ga nobeden ne more.

Sunt fata locorum: imajo kraji svojo zgodovino! V najodličnejšem pomenu velja to gotovo za Jeruzalem. Tisti hriboviti plató, med dvema dolinama, ljubki grič na desni: Oljska gora za visokim stolpom! Resni visoki zidovi, ki stoje, kot bi bili zidani za večnost, brezštevne bele hiše, ki se slikovito razsujejo čez štiri gričke: ta slika se mi vedno mirno in polagoma, a v jasnih potezah vzdiguje iz nebroja vsakdanjih skrbi in želja in trudov vedno tedaj, ko se bliža kak sveti čas; posebno pa zdaj pred velikim tednom: ker veličastna žaloigra Kristusovega trpljenja, ki se sicer po vsem drugem svetu res samo nekako kot igra ponavlja, se je tam v vsej življenski resnici vršila: in ravno veliki teden sem imel srečo biti tam.

V vsem našem spoznanju, tudi v verskem, moramo hoditi po okorni in večkrat nejasni poti dokazov; ali vsaj kar se tiče vere, moramo ver-

jeti nevidne stvari: to je naši naravi jako težavno: ona hoče slišati, okušati, gledati; prišel bo čas, ko pade zastor in gledali bomo resnico od oči v oči!

V Jeruzalemu se romar čuti nekako bližje resnici in Bogu. Zastor se nekako dvigne in človek gleda več, kakor bi mu pripustile navadne vsakdanje duševne sile.

Pridež in gledaš, a ne da zmagaš, ampak da boš premagan. Vse tam otemni pred eno samo besedo: Kristus — tudi tvoja mlačnost in brezbriznost. Pozemeljskega veselja in hrupa tam ni: gledališč, veselje itd. tam ni. Saj je pa tudi Kristus edina privlačna sila, ki napoti toliko ljudi v take kraje. Drugega namreč ni, kar bi moglo tja vabiti; ne lega na visoki gori, ki onemogoči železniški in tramvajski promet, niti lepota mesta bi ne mogla nas Evropecev spraviti tja. Trem stvarim, katere vsak navaden zemljan s seboj prinese: oči, noge in nos, je treba temeljito preustrojiti evropski okus. Strme steze, skrajna nesnažnost in konglomerat najrazličnejših vzduhov niso ravno Evropecem vsakdanja navada.

Posebno pa se nogam hudo godi zunaj mesta! Tam imajo besedo le mule, ki s znamenito spretnostjo kljubujejo vsem prepadam, skalam in strminam, dasiravno trdovratno hodijo ob skrajnem robu stez.

Sicer vsa sveta dežela živi le od imena „Kristus“, a v posebni meri še Jeruzalem. Središče in srce v Jeruzalemu je pa cerkev sv. groba. To cerkev natančno opisati je v časniku naravnost nemogoče. Drugega namreč ni kot čuden sestav različnih cerkvâ in kapelic. Omenim samo,

da nad cerkvijo ravno v sredi se dviga kvišku mogočna kupola, ravno pod kupolo se nahaja znotraj v cerkvi visoka kapela iz finega mramorja in to je sv. grob. Bilo je na cvetno nedeljo 1905 na večer, ko sem dobil dovoljenje, da smem drugi dan maševati na sv. grobu pod pogojem, da prenočim v cerkvi. Cerkvena vrata so namreč po noči zaprta in maševati je pa treba ob ranem jutru ob dveh ali treh. Katoličani nimajo več kot dve maši. Na visoki galeriji ravno nad sv. grobom pod kupolo je bil meni odmenjen prostor za prenočišče. Cerkev je namreč skupna last katoličanov, Grkov, Armencev in Koptov. Vsakemu veroizpovedanju je določen gotov čas za obrede. Seveda na počitek sem malo mislil. Naslonil sem se na držaj galerije in gledal na sv. grob. Ako velja, da se človek bolj uživi v svojo notranjost, ko potihne zunanji hrup, potem so tu gotovo bili vsi predpogoji dani. Doli so plapolale velikanske sveče in so podile nemirne velike sence sem in tja po visoki cerkvi kot pošasti. Skozi kupolo je sipala luna svoje blede žarke, ki so se cepili ob trdem bleščečem mramorju sv. groba. Nekaj romarjev je ležalo na kolenih pred sv. grobom in od neke daljne kapele je milo donelo petje mladih fantov. Rano na jutro sem se z nekim svetim strahom napotil v sveti grob maševati. Pri vходу sem se moral globoko skloniti, ker je tako nizek, znotraj je pa komaj prostora dosti, da se okreneta mašnik in strežnik. Dva metra dolga mramornata plošča krije grob. Tu je torej spal mirno spanje oni, ki je v 2½ letih s svojo skromno besedo, ki sega do mozga, predrugačil celi svet, ki je prekučnil celi tedaj veljavni družabni red, ki je pre-

ali pa tudi popolnoma pometli iz zbornice, kjer bi se odločevalo s samo slovenskimi glasovi, imeli bi v resnici slovensko zbornico. Nemcem je bil seveda vladni načrt po godu, ker jim zagotavlja za dolgo vrsto let zastopstvo v deželni zboru, katerega ne zaslužijo niti po številu (okrog 80 veleposestnikov), niti po davčni moči. Napredna stranka, edina, ki bi bila na izgubi, je posegla po orožju obstrukcije, da je obvarovala svoje koristi.

Deželni zbor je odgoden in gotovo ni pričakovati, da bi vlada kmalu prišla zopet s svojimi pirhi na dan. Z druge strani pa se zagotavlja, da vlada v najkrajšem času razpusti deželni zbor iz razpiše nove volitve. Pa bodi že kakor hoče, jasno je to, da je vlada za enkrat pogorela s svojim načrtom. Kako bo to vplivalo na državno-zborsko volilno reformo, bomo videli šele potem, ko se državni zbor zopet sestane po velikonočnih počitnicah.

Koroške novice.

Kdo vzdržuje nemštvo na Koroškem? Odgovor na to vprašanje je podal g. Dobernig na občnem zboru nemško-nacionalnega „Volksvereina“. „Velika večina »fortschrittlich« Slovencev koroških, ki žele, da se ohrani politično, gospodarsko in kulturno edinstvo dežele, bodo, to upamo, kakor že od nekdanj, stali kot dobrodošli zavezniki na naši strani.“ — Slovenci so torej tisti, ki naj vzdržujejo nemštvo na Koroškem. Brez njih bi bila nemško-nacionalna stranka že zdavnaj zropotala na kup in le njihovo izdajstvo lastnega naroda jo še drži na površju. Ako te slovenske poturice, ti slovenski janičarji obrnejo Nemcem hrbet, je odklenkalo nemško-nacionalnemu gospodstvu v deželi za vedno. In kaj imajo ti ljudje za svoje izdajstvo? Zaničevanje! Kajti izdajalca vsak zaničuje, tudi tisti, ki ga izrablja. Kako se tu pač uresničujejo besede: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti“!

Denarja, denarja! Skoraj v vsaki številki tega in onega nemško-nacionalnega lista se bere, da duhovščina izsesuje ljudstvo, da mu nalaga davek itd., in človek bi mislil, da nasprotno nemški nacionalci ne delajo čisto nič drugega, kakor z vevnico trosijo denar med svoje pristaše. Da temu ni tako, je pokazal zadnji občni zbor nemško-nacionalnega „Volksvereina“, kjer se je naložil nemškemu Mihelnu naravnost davek v korist nemško-nacionalne stranke. „Freie Stimmen“ pravijo: „Če meščanje in kmetje količkaj razumejo svoje politične dolžnosti, se nam mora posrečiti, da jih pridobimo za to, da bodo več plačevali v politične namene, kakor so pa doslej. S poobčenjem volilne pravice bodo stroški narastli do visokosti, katere sedaj še ne moremo spoznati, vsled česar je neobhodno potrebno, da se naloži vsem volilcem, ki kaj premorejo, nekaj strankni davek, kateri naj se ne pobira samo ob času volitev, temveč mora biti trajna uredba naše skupne politične organizacije.“ Tu se torej vidi, da nemški nacionalci vidijo v svojih pristaših, meščanih in kmetih, one molzne kravice, ki naj jim dajejo potrebnega mleka — denarja

ustrojil posameznega človeka, družino in cele državne organizme, napram kateremu nobeden ne more biti brezbržen. Eni ga strastno sovražijo, drugi ga goreče ljubijo, tretji ga pa ne poznajo. V sredo, četrtek in petek so se pele kot povsod lamentacije ravno pred sv. grobom. Mož, ki jih je pisal, je bil skrajno nesrečen, vsaj ako se govori iz posvetnega stališča. Bil je Jeremija, ki je živel 600 let pred Kristusom. Njegov nalog je bil: da kliče zadnjič pregrešne Jude nazaj v naročje božjih zapovedi. Bil je 20 let star, ko ga je Bog klical in mu ob enem že povedal, da bo njegovo delo brezuspešno. Mladič se ustraši in reče: Izberi si, Bog, vendar drugega, jaz komaj znam reči: a, a, a! — a moral je ravno on pridigovati ljudstvu. Pridigoval je brez uspeha, verjel mu ni nikdo, vrgli so ga v ječo.

Ko so Babilonci mesto razrušili in odvedli celo ljudstvo v jetništvo, je on ostal na razvalinah mesta in zapel tiste žalne pesmi, katerim gotovo v celi svetovni literaturi se ne nahaja nič sličnega. Blagi tenor je torej v Palestrinovih koralih začel primerjati mesto zapuščeni vdovi, ki v tihi noči joka in stoka, kateri lijejo neprenehoma solze čez lice po otrocih, ki jih več ni; opeval je, kako so ulice zapuščene, tempelj razdrt, duhovniki razkropljeni, device onečaščene in Jeruzalem sam zaduščen od preobilne bridkosti. Skoro bi na glas zaklical: to je velikansko, to je grandiozno. Nazadnje pa vedno vnovič: Jeruzalem! obrni se k gospodu tvojemu Bogu. To je značaj, to je zaupanje, ki v največji sili, ko je vse zgubljeno, pravi: Pomagaj, o Bog, ti edini zamoreš. Dr. L. Ehrlich.

— za njihovo hujskanje po slovenskem Koroškem. In med temi kmeti in meščani je veliko število Slovencev, rojenih Slovencev, ki naj si v svoji nevednosti in neumnosti s svojim lastnim denarjem kopljejo narodni grob. Denar, denar! to je, česar hočejo nemški nacionalci od ljudi! In ta denar, ta davek, naj jim plačujeta kmet in meščan, da bodo gotovi gospodje potem lažje ob polnih jaslih hrustali slovensko narodnost na Koroškem! In naši ljudje, naši „deutschfreundliche Slovenen“, bodo tako dobri, da bodo nosili svoje težko prislužene kronice v nenasitno žrelo nemškega nacionalizma! Neumna žival se brani mesnice, — voličke, ki še plačajo zato, da se jih pobije, take je dobiti samo med — ljudmi. Bog jim daj pameti!

„Kärntner Wochenblatt“ ima novega urednika od 1. marca sem. Do tedaj je bil podpisan neki Franc Rajakovič, Ljubljčan, ki je boljše znal slovensko kakor nemško. Kaj je bilo povod, da so tega urednika odpravili, nam ni znano. Najbrž Rajakoviču ni niti oni „štram“ nastop proti slovenskim gostom v nekem javnem lokalu več pomagal, morali so dobiti bolj „štram“ človeka. Malo čudno je seveda tudi bilo, da vse nemški list urejuje Slovenec, oziroma Hrvat. Ali pa Vsenemci med seboj niso imeli za to zmožnega človeka!

Naša priloga. Zadnji „Mir“ je imel prilogo „Slovenski Tehnik“, katero bo imel odslej vsak mesec, seveda brezplačno. Upamo, da smo našim naročnikom, ki se zanimajo za gospodarski napredek, s tem prav dobro ustregli. Posebno opozarjamo naše naročnike na „Vprašanja in odgovore“, kjer se bo odgovarjalo na vsa v tehnično stroko spadajoča in gospodarska vprašanja. Odgovarjalo se bo tudi na poljedelska vprašanja. Naj bi se naši naročniki prav pridno posluževali te ugodne prilike, kjer dobijo strokovnjaški nasvet popolnoma brezplačno. Ako bi hotel kdo list posebej naročiti, si ga lahko naroči za ceno K 1-20 pri upravnistvu v Pragi, Kralj. Vinogradi, Puchmajerova ul. 8.

Nemško-nacionalni „Volksverein“ si je na zadnjem zboru izvolil sledeči odbor: Načelnik posl. Dobernig, potem dr. Jos. Lemisch, France Narath, Hans Schluga, J. Kollmayer, dr. F. Kaiser, dr. A. Martinek, J. Pinteritsch, župan velikovski, J. Adler in J. Keimbacher.

Osebn vest. G. župniku Juriju Trunku se je zdravje, katerega je šel iskat na Jutrovo, že znatno izboljšalo. Koncem junija se vrne gosp. župnik zopet v domovino.

Umrl je na svojem posestvu Blagovni pri Št. Juriju ob južni železnici slovenski štajarski državni poslanec vitez Berks, ki je zastopal kmetске občine celjsko-brežiškega okraja. Štajarski Slovenci so mu dolžni hvalo za marsikatero narodno pridobitev. Slava mu!

Duhovniške in cerkvene stvari. Razpisana je župnija Marija na Zili do 11. maja (patronat gospoščina Bekštanj). — Medgorje. (Sv. misijon.) Od 27. marca do 2. aprila t. l. se je tukaj obhajal sv. misijon, katerega sta vodila vč. gg. o. Janez Pristov in Fr. Umnik S. J. iz Ljubljane oziroma Linca na Zgornjem Avstrijskem. Prišla sta dne 26. marca popoldne skoraj neopazena, a kljub slabemu vremenu je bil cerkveni obisk zlasti v zadnjih dnevih zelo obilen. Dal Bog, da bi ta sv. misijon obilno duhovnih sadov obrodil.

Podgorje v Rožu. Sv. misijon za Podgorje in Št. Jakobsko župnijo so obhajali tukaj od 21. do 29. marca t. l. večeč. gg. jezuiti iz Ljubljane: o. Kunstelj, o. Žužek in o. Tomc. Vkljub jako neugodnemu vremenu so bile izvrstne in sedanjim razmeram primerne pridige večeč. gg. misijonarjev prav dobro obiskovane. Sv. zakramente je prejelo 1200 vernikov.

Podravlje. (Primicija.) Nedelja dne 22. mal. travna bo zopet slovesen dan za skočidolsko župnijo. Daroval bo namreč na ta dan sin vrlega rodoljuba Ivana Šerviceljna p. d. Špicerja na Udmatu, č. g. o. Jozue Šervicelj, duhovnik frančiškanskega reda, prvo svojo sveto mašo. Naj bo dan kakor za starše in sorodnike tako tudi za celo župnijo dan pravega veselja in prave radosti.

Borovlje. Povsod se gleda na to, da se z brezskrbnim ravnanjem pri dinamitu ne prigodi kaka nesreča. Ne tako v Borovljah. Najbrž za borovškega Riegerja, kot nekdanjega žandarja, ne veljajo take odredbe. Soditi namreč po tem, kako ta gospod postopa z delavci in dinamitom, bi človek res lahko mislil, da je on nad postavo in da mu je delavsko življenje — „buršt“. Tako se sliši o njem, da dinamit shranjuje v zdaj zapuščeni plajberški jami, ki je pred tatvino zavarovana s grozilnim napisom „verbotener Eingang“ in s starimi vegastimi durmi, ki se še pripreti ne dajo. Sicer pa nam to nič mar, gospod Rieger je gospodar in on že ve, kako se

morajo take reči shranjevati. Ni pa nam vseeno, kako ga dá prenašati v Borovlje. Navadno to delo opravlja kak delavec-knap in sicer ga nosi kar v nahrbtniku ali „ruksaku“ kakor kruh. Da je tako postopanje za dotičnega delavca do skrajnosti nevarno, kaže se v slučaju Pošinger iz Plajberga. Poslan po dinamit, naloži si ga 16 kg in na hrbtu odnese v Borovlje. Po poti si z roko olajšuje težo, pri tem pa mu po nesreči en zavojček pade na zemljo, oziroma v sneg, da še videl ni kdaj. Sreča njegova, da se je to zgodilo po zimi, poleti bi ga bil dinamit na mestu raztrgal na kosce. In g. Rieger? Drugod bi morebiti postali previdnejši, ta gospod pa je rajši postal hud in nedolžnega delavca za plačilo postavil na cesto. Ponosni in visoki gospod direktor se je celo tako daleč ponižal, da je dejanski napadel siromaka in ga občutljivo s peresom popraskal po rokah. Naenkrat brez dela, navrh pa še ranjen, — človek mora res imeti veliko potrpljenja. Sicer pa bo še, tako je vsaj slišati, sodnija o celi zadevi govorila končno besedo.

Borovlje. Tudi pri nas se začinja nekako bolj tolažljivo življenje slovenskemu narodu. Zelo sem se začudil in razveselil, ko zvem, da se snuje v Borovljah — tamburaško društvo. Kakor mi je znano, predložila so se že pravila za novo slovensko društvo c. kr. deželni vladi v potrdilo. Fantov, kateri se učijo, je sedem in sicer sami puškarji, zato se bode društvo imenovalo „Strel“. Veselje, katero imajo oni do tamburanja ter do ustanovitve pričakovanega društva, je veliko, tako da se zdi vredno občinskemu tajniku gosp. R. Müllerju, jih hoditi iz Slov. Plajberga, kateri je kot tak v tem goratem kraju v službi, poučevat in voditi, pri katerem jako dobro napredujejo. Škoda, da niso vedeli za tega vodjo pred enim letom in lahko bi že imenitno nastopali, pa tudi mislim, da bodejo po Veliki noči enkrat ravno tako za čuti — Podljubeljem kje. Želim, da bi se kmalu razlivali glasovi milodonečih tamburic tudi po Borovljah in prebudili mnogo slovenskih sinov od narodnega spanja.

Borovlje. V nedeljo, dne 18. marca so priredili socijalni demokratje v Borovljah in Podljubeljem zborovanje po § 2., na katerem se je govorilo med drugim tudi o volilni reformi. Poročal je vodja borovških socijal-demokratov sodrug Vajclaj. Govorili so nadalje sodrugi Mišic in Singer. „Arbeiterwille“ poroča, da se je na zborovanju Podljubeljem protestiralo proti „Mirovim“ napadom. Konstatujemo in še enkrat javno povemo, da v „Miru“ objavljeni članki niso bili nobeni „napadi“, kakor jih imenujejo podljubeljski socijalni demokratje, ampak le resnične in popolnoma opravičeni odgovori na one nesramne dopise, katere je prinesel „Arbeiterwille“ iz peresa svojega borovškega poročevalca o slovenskih delavcih in njihovem voditelju Podljubeljem in o političnem zborovanju v Glinjah. O zborovanju v Glinjah moramo na tem mestu dodatno poročati, da je bilo celo socijal-demokratom in nemškutarjem vseč in da so tudi možje nasprotnega mišljenja ob ovem poročilu v „Arbeiterwille“ majali z glavo in priznali, da bi se bolj perfidno in nesramno sploh ne dalo kritikovati govora, kakor ga je govoril g. deželni poslanec Grafenauer, mož, ki se je potegoval za borovške puškarje, v hvaležnost za svoj trud pa žanje le napade in obrekovanje od strani tistih, ki so bili najprej poklicani, da bi se mu zahvalili za njegov trud, poslancu Doberniku pa pokazali, kaj se pravi: snesti borovški puškariji priznana podpora.

Borovlje. Pri nas se nekateri ljudje zopet prav živahno zanimajo za slovenski veronauk v šoli. Da se v Borovljah poučuje krščanski nauk še zmirom tudi v slovenskem, torej v materinem jeziku večine šolarjev, tega menda posebno pribandrani g. dr. Vetter, ki je kot zdravnik za razsodbe glede poučnega jezika pač gotovo najmanj poklican, ne more spraviti v svoj nemškonacionalni „žakelj“. Če bi pričakovali od njega, da je nasprotnik borovške silogermanizacije, bi si domišljevali preveč. Toliko pameti in pedagoškega smisla pa smo mu vendar podtikovali, da smo bili do zdaj mnenja, da vsaj ne podpira one protinaravne nemškutarije, ki hoče izbačiti zadnjo trohico slovenskega jezika iz naše ljudske šole, katero obiskujejo večinoma otroci slovenskih staršev. Nemškutarji pljujejo v svoji omamljenosti in breznačajnosti sami sebi v skledo, da bi se pa Nemci-rojaki predrznili pljuvati v skledo Slovincem, med katerimi in od katerih morajo živeti, to se pri nas zdaj še ni pogostokrat zgodilo. Toda pri nas je vse mogoče. Morda si bodo zaradi veronauka še pobili svoje črepinje, a slovenskega krščanskega nauka ne bodo ubili. Luteransko-brezotroška trojica bo pri škofu slavno — pogorela.

Kapla ob Dravi. Dne 2. aprila opoldne je privozil prvi vlak po novi železnici do postaje v

Svetni vasi. Vozil je gramoz. Kakor je torej videti, vendar ni že več daleč čas, ko se bomo vozili po novi železnici v Celovec.

Kotmaravas. (Pajčevina.)

En „Panjek“ je bil,
Kje pevce učil,
Nemara je b'lo na Kotmirskem.
Kar panjek nar'di,
S tem muho vlovi,
Zapre jo t'ko po hudirskem,
Da tiho drži,
Ko pije nje kri —
Tako je tud' b'lo na Kotmirskem.

Je pevce učil,
Pa tepce lovil,
Zavil jih v nemško kulturo.
Pa tepcev, ho, ho,
Mu zmanjkalo bo,
Ki zrl bi tako kulturo!
Pa saj nič ne dé,
Barab je pracé,
Jih Drava pripelje s srno. —

Podgora v Rožu. Zadnji čas se je pričelo do mene podpisane neko sovraštvo. Izjavljam javnosti, da nisem dopisnik člankov v predzadnjih številkah „Mira“, kateri so bili priobčeni kot odgovor na list „Arbeiterwille“ z nadpisom „Borovlje“ in „Podljubelj“! Gregorij Špök.

Podsinnjavas. Zanimanje za novoustanovljeno delavsko in pevsko društvo je zelo živahno in člani kar ljubezni in navdušenja gorijo za vse one dolžnosti, ki so jih sprejeli tedaj, ko so vstopili v društvo. Da bi se le vedno zavedali svoje vzvišene naloge, katero imajo kot člani delavskega in pevskega društva, in plačilo jim bo obilno. Koristili bodo sprva sami sebi, ker se bodo izobraževali in postali v vsakem oziru enakovredni člani človeške družbe, navdušili in zbudili pa bodo tudi druge, da jim bodo sledili in posnemali njih delavnost in vztrajnost, ki bo obrodila mnogo sadu ne le v prid posameznika, ampak v korist celokupnosti slovenskega naroda. Zato pa:

„Bratje kvišku! opasujmo
Uma svitile meče;
Plemenita kri po krepkih
Naših žilah teče!“ —t.

Spominjajte se šentjakobske šole!

Beljak. Občinski svet beljaški je sklenil, da se vsa občinska uradna pisma kolekujejo z nemškim s ü d m a r k i n i m k o l e k o m. Glejte, tako delajo Nemci! Na Koroškem imamo lepo število slovenskih občin in nobena še ni sklenila kolekovati svoja uradna pisma z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda. Pokoncu torej, slovenski zastopi! Sklenite tudi vi enak sklep kakor Nemci. Kar je njim dovoljeno, je tudi vam. In naša družba bi imela lep dobiček pri tem. Nadejamo se, da bomo v kratkem dobili poročilo od naših občin, da so storile tako.

Naborjet. Pri nas je pač kraj, da še celo divjačina nima miru pred vednimi zalezovalci. Res je sicer, da večina lovskih tatov prihaja iz naše ljube sosedne laške dežele, ali tudi med domačini so ljudje, ki si radi privoščijo kaj boljšega, čeprav ni njihovo. Dne 1. t. m. je zasledil lovec saškega kralja dva taka ptička, ki sta si hotela preskrbeti na tak način dobre pečenke. Bila sta to Lovrenc Scherling in France Gelbmann iz Naborjeta. Zagrabili so jih, ko sta nesla domov srnjaka in srno. Sodnija jima bo lov gotovo dobro izplačala.

Šmarjeta nad Bajtiščami. Zadnji dopis iz Šmarjete nad Pliberkom je vzdramil tudi mene in začel sem premišljevat o narodnem življenju Šmarječanov v Rožu. Naša Šmarjeta je v narodnem oziru pač popolnoma slična Šmarjeti nad Pliberkom. Tudi pri nas je dosti mladeničev in mladih gospodarjev, a nobeden se ne zanima za narodno življenje, pač pa za alkohol, kvarte in kroglo. To jim je vse. Da bi pa včasih segli po kakem slovenskem časopisu, to jim še na misel ne pride, akoravno bi jim veliko več koristilo nego pijača, kvartanje in kegljanje. Sicer je tudi pri nas nekaj vrlih in duhovitih gospodarjev, kateri dobro vedo, da se mora dandanes tudi navaden kmet izobraževati, da mora brati knjige in časopise, iz katerih posnema, kaj se godi z njim in okoli njega. Taki vrlo-narodni in delavni kmetje so pri nas sicer redko vsejani, vendar pa pričakujemo od njih toliko narodne požrtvovalnosti in delavnosti, da bodo stopili med svoje znance in prijatelje in jih v prijateljskem pogovoru poučili, kako resen je današnji čas in koliko zahteva posebno od slovenskega kmetovalca. Slovenski kmet nima samo to nalogo, da obdeluje in oskrbuje svoje njive in travnike, še veliko važnejša naloga čaka dandanes slovenskega kmeta in ta naloga mu veleva: Stoj trdno in nepremagljivo na braniku za svoje in svojega naroda pravice. To nalogo morajo tudi od zdaj naprej

naši kmetje nvaževati. Bližajo se velikonočni prazniki, vstajenje narave. Vse se bo zbudilo iz dolgostrajnega zimskega spanja, narava bo slekla svojo zimsko obleko in se zavila v prijetno zelenilo, vse bo znova živelo in dihlo krepost in svežost. Vi Šmarječani pa hočete zaostati? Posnemajte tudi vi naravo, vzbudite se iz dolgostrajnega spanja in oborožite se z uma svitlim mečem, da vas nasprotniki ne bodo zalezli nepriljavljene in brez orožja. Zavedajte se velike in važne naloge, katero vam daje naravna lega vasi, v kateri bivate, spominjajte se, da stojite na vzhodnji meji lepe Rožne doline in da ste izpostavljeni Seifritz-ovim nemško-nacionalnim vetrovom, ki znajo združeni z Janich-Ogriz-Krasnik-ovo nemško-nacionalno burjo prekucniti celo Rožno dolino v janičarski tabor.

Šmarjeta nad Bajtiščami. Veselja nam je poskakovalo srce, ko smo brali v predzadnji številki „Mira“, kako lepo in močno društvo se je ustanovilo v Podsinnjavasi. Dobro znamenje je to za našo Rožno dolino. Tudi Šmarječani bi za tem napredkom ne smeli zaostajati. Ali bi ne bilo mogoče, da bi se tudi pri nas ustanovilo slično društvo, pevsko in izobraževalno? Prav lahko bi bilo mogoče. Treba je le nekoliko požrtvovalnosti in dobre volje in v Šmarjeti bi se potem lahko ustanovilo društvo, ki bi zbudilo Šmarjeto v pravo mogočno slovensko trdnjavo.

Šmarjeta nad Bajtiščami. Šmarječani spimo v političnem oziru spanje pravičnega. Nimamo trdnih Slovencev, nimamo pravih zagrizenih nemškutarjev. Dobro bi bilo, ako bi politično društvo za Slovence na Koroškem tudi pri nas priredilo zborovanje, kakoršno je priredilo v Glinjah. To bi bilo za naš kraj zdravo, za politično društvo pa hvaležno delo. Gospodje okoli političnega društva! Nemške, trdo nemške učitelje nam že vsiljujejo in to pomeni dosti. „Ponemčimo mladino, potem pa zgrabimo celo Šmarjeto“, tako mislijo nasprotniki in v tem smislu tudi delujejo. Mi vidimo nevarnost, ki nam preti v narodnem oziru, zato vas pa prosimo, da pridete prejkoslej tudi k nam in nas poučite, kako nam je treba odbijati napade nasprotnikov na naše narodne svetinje.

Velikovec. (Hajlovske veteranci.) Bog jim daj dobro, saj jim ne želimo čisto nič hudega, privoščim jim celo iz vsega srca njihov „penzijo“, ako ga kaj imajo, in privoščim jim veselje, ki ga imajo takrat, ko se „gredo“ na stara leta zopet — „žonirje“. V nedeljo pa sem jih videl v celi, pa ne morda — veteranski, temveč — hajlovske glorijske. Hej, ali so jo z navdušenjem urezali tisto: . . . „hajl dajčem bort un sang“ in pa hajl so vpili, da se je ne samo meni, temveč menda tudi že njim samim „gravžalo“. Pa nikar ne mislite, da bi to bilo v gostilni, ne, to se je zgodilo na trgu pred „oštarijo“, kjer so se možakarji „krepili“ po trudapolnem dekoriranju oziroma pogrebu — pred „levom“. Nemški Velikovec je zato gotovo rešen, tembolj ker je zraven pomagal celo oni, ki je celih 40 let jedel cesarski kruh in ga še je, pa ne pomisli, kako „lepo“ se hajlanje strinja z uniformo veteranca. No, jaz bi takim možakarjem že pokazal, ali kaj se hoče, ker smem le od daleč poslušati njih „hajl“. Sicer je pa to tudi dobro, ker bi mi drugače morda nšesa oglušila. No, pa „veteranski hajl“!

Velikovec. (Prva protestantovska služba božja.) Pod tem naslovom poročajo „Freie Stimmen“, da se je vršila 1. aprila prvokrat od časa reformacije v Velikovcu luteranska služba božja. Navzočih je bilo 30 oseb. Protestantovska služba božja se je vršila v občinski dvorani! — Slovensko ljudstvo velikovškega mesta in okolice! Ali vidiš, kako imenitno skrbijo gotovi ljudje za to, da bi se ti v doglednem času izkopal grob? Slovenski krščanski nauk mečejo iz šole, dasiravno je nad polovico otrok slovenskih, za luteransko službo božjo pa odpirajo občinsko dvorano, dasiravno ni v Velikovcu več protestantovskih družin, kakor tri in so tudi te šole spravili skupaj s pomočjo vlade, ki je poskrbela za to, da v Velikovcu namesti protestantovske uradnike. In velikovška občinska dvorana, za katero bi bil slovenski katoliški duhovnik „prava gnusoba“, ta dvorana se odda protestantom; še dve ali tri protestantovske službe božje se bodo vršile letos v nji. Tako se torej, slovensko katoliško ljudstvo, pometja s tvojim narodnim in verskim prepričanjem, tako pometajo s teboj ljudje, katerim ti s svojimi žulji polniš njih vsenemške želodce. Sramota! Slovensko ljudstvo, kedaj boš vendar izpregledalo in nehalo gojiti s svojo srčno krvjo kačo, ki ti leži na sreču? Kdo pa jih vzdržuje te tvoje zaklete sovražnike, ako ne ti samo! Le poizkusiti bi bilo treba enkrat! Njihovega praga ti ni treba prestopiti, in kmalu bodo piskali drugo pesemco, pa zelo tanko! Proč od njih, ki ti za tvoj kruh vra-

čajo strup! Ako ti to ne bo odprlo oči, potem si pač vredno šibe, s katero te bijejo tvoji najzagrizenejši sovražniki! Ljudstvo, ki na tak nesramen udarec v obraz noče dati odgovora, ni vredno, da bi se mu godilo boljše! Pokoncu torej, kdor ima še kaj ponosa v sebi!

Sinčavas. Minuli teden sta sedela v gostilni V. Leitgeba dva mlada njegova delavca in sicer eden iz Priblevasi, drugi pa iz Štajarske doma. V gostilni je bila tudi neka ženska, katera se je v vinjenosti bahala, da ima še 100 goldinarjev denarja pri sebi, nato se je odpravila domov. Zgoraj omenjena delavca sta jo pobrala za njo. Pri Dravi v gozdu sta napadla ženo in ji denar vzela, katerega je imela baje samo 16 kron. Iz tega se razvidi, kako propada mladina!

Dobrlavas. Ko je bil naš nadučitelj imenovan „ravnateljem“ zaradi velikanskih zaslug za dobrolsko šolo, so mu napravili domači nemčurji impozantno bakljado in imenitno so mu peli pesmi, tako da se je meni, ki sem v oni veliki lipi na „kromši“ sedela, zdelo, kakor bi kdo dvajset maček za rep vlačil. Nato so ga pa seveda mogočno žajfali, ali — da se jim ne zamerim — „kneippali“. In toliko piva so imeli, da jim ga je celo ostalo, kar se še do zdaj nikoli ni zgodilo, in menda tudi golaža je preveč bilo. Samo škoda, da mi moje okrogle oči niso nesle tako daleč, da bi prihodnje dneve v šolo videla, kako so ti g. učitelji in ravnatelji poučevali, ker otroci vsako leto manj znajo. Toda, ker se je posrečilo izbacniti iz šole slovenski pouk, mu prav iskreno čestitam, da je dobil za to junaštvo naslov „ravnatelj“. In podajam mu svoje levo uho črez hribe in doline in mu, — ah prosim odpuščanja, moram vsaj reči — jim želim obilo junaštva, dokler ne bodo počivali v hladni zemlji, kjer se bode, — saj tako upam — pomirila vroča germanska kri, ki pa je po rodu kranjsko-slovenska.

Sova na lipi.

Podjunska dolina. Ker se post že proti koncu nagiba, hočem vam, dragi bralci, povedati, kako smo ga začeli in kako smo se nanj pripravili, namreč mi, ki stanujemo v tisti vasi, kjer je le tedaj mokro, kadar dežuje, ki pa ima vendar le mokro ime. Tam, kjer žabe zaradi suše često regljajo, tam fantov nas zadosti je in, da se stara šega ne upusti, smo obhajali na pustno nedeljo prav izredno dvajsetletnico, kajti ravno pred dvajsetimi leti smo zadnjikrat doživeli, da nas je obiskal na belem konju jahajoč kralj vseh pustov sam. In letos nam je spet to veliko čast izkazal. Kakor se je po okolici raznesla vesela novica, da kralj vseh pustov kraljuje pri Fantureju in njegov šiml v Fanturejevem hlevu, in da bode kralj ob določenem času jahal skozi vas na svoje novo bivališče, je vrelo ljudstvo od blizu in daleč skupaj in kmalu so bila vsa pota zasedena. Črez nekaj časa se prikaže veličastna prikazen, kralj imenitno opravljen, jaha na svojem šimlnu, ki samo po treh nogah hodi. Na strani mu stopa debel kovač, orjaško kladivo v roki, in pazi na šimlnova kopita, vžadi pa trobi trobant in bobna bobnar in za njimi stopa krdele vojakov korenjakov še izza krapove vojske. Ljudstvo pozdravlja kralja z bombami in kartečami, ki so narejene iz samih „belih“ krapov, kriči na vse grlo „živio“. „Živio kralj vseh deveterih pustov!“ In počasi se pomika sprevod na novo bivališče v „gostilno“. Pred gostilno začne kralj ono znamenito „litanijo“ peti, ono od vseh pustov, in krdele in ljudstvo odgovarjata. Toda nočem vam vsega povedati. Če hočete, dragi bralci, slišati litanijo, ki so jo zadnjič oni slišali, ki zdaj že vsi v krtovi deželi bivajo, pridite sami gledat, in morda vas še doleti prevelika čast, da vam poljubi „šiml“ celó roko, na kar je vsak lahko ponosen. In vsak lahko pride, če le ugane, kje je ona dežela, kjer kraljuje kralj vseh pustnih kraljev. In če kdo ugane, dobi še od Fanturejevega Tevžeja „pokjen groš“. Torej možgane zbrati!

Št. Lips. Zadnja „Bauernzeitung“ se norčuje iz naše slovenske predstave ter svetuje celovškemu občinskemu svetu, da bi prihodnje leto namestil slovenskega duhovnika, ki je vodil našo predstavo, za ravnatelja celovškega gledališča, češ, da ima gospod velike talente, in da bi mu morda tako mesto bolj ugajalo, kakor pa duhovniški stan. Na ta neumen dopis, ki jasno kaže vso duševno revščino dopisnika, se bi sicer ne izplačalo odgovarjati, ker poznamo moža, ki je spustil to neumnost v svet, in vemo, da od človeka, ki ima slamo v glavi, ni kaj boljšega pričakovati. Ako bi po njegovem zgledu komu delali nasvete, bi svetovali uredništvu „Bauernzeitung“, da priporoči tega svojega dopisnika celovškemu mestnim očetom za cestnega pometaća, kajti za to bi bil najbrž sposobnejši, kakor pa za svoj sedanj položaj in dopisovanje!

Št. Lips. Nekako merilo (termometer) duševnega življenja so knjige in časopisi. Glede na

Mohorjevo družbo je naša župnija bila v sredi med drugimi, torej ne najslabša, ne najboljša v dekaniji. Letos smo preskočili doslej najvišje število udov (60). Leta 1868. je bilo vpisanih udov le 11, ko je prišel pred 13 leti sem stalni župnik Mihal, je koj prvo leto zdatno poskočilo njih število na 40 in posledaj raslo. Med udi je tudi učitelj Janez Trček do svoje smrti (l. 1889), sicer pa noben učitelj. Bil je sicer Kranjec, a bila sta za njim še dva Kranjca učitelja tu, to kaj pomeni. Ali ni čisto naravno, ako se ljudski učitelji očitno zanimajo za — magacin, iz katerega ljudstvo zajemlje svojo omiko? Naše razmere med šolo in ljudstvom niso zdrave in ne — smejo biti menda zato, ker nižji gledajo „na viš“. žalostno! — Gledé na časopise smo najbrž med prvimi, kajti na mesec dobivamo blizu 200 listov, tako da pride skoraj na dve čitajoči osebi (otroke odštejem) v mesecu en list. Požrtvovalnosti si pač želimo še veliko večje med ljudstvom, toda za začetek smo zadovoljni, da ljudstvo bere. Dobro znamenje je, da nam „Mir“ sam ne zadostuje; mi mislimo, da „Mir“ mora imeti vsak, zraven pa še brati kaj drugega, da se pouči v vseh rečeh, kajti „Mir“ je premajhen za vse. Tudi ne smemo pozabiti, da imajo različni ljudje različne potrebe. Manjka nam še gospodarskega lista, pa čakamo, da ustvari naše gospodarsko društvo kako organizacijo. Brali smo še po zimi pridno poljudne knjižice iz župnikove knjižnice, torej nismo bili zaspani. Politične probuje pa pogrešamo zelo.

Šmihel v grabnu. Vsega priporočila vreden je g. Jan. Golež, podobar, slikar in pozlatař v Celovcu, ki je prenovil v naši cerkvi dva oltarja, leco in Marijin kip tako umetno, da vsak, kdor vidi, občuduje to mojstrsko delo, ki je vrhu tega še poceni. Tako delo se samo ob sebi priporoča za vsako cerkev. — Dne 17. sušca smo pokopali 68 letnega „Radešnika“, Jakoba Majrica. Bil je zgleden kmet in je bil več let cerkveni ključar v Šmihelu. Zapustil je dve že omoženi hčeri in tri sinove, od katerih je najstarejši Gregor njegov naslednik. Posestvo je lepo urejeno in pravzaprav najlepša domačija v Šmihelu.

Pliberk. Dne 25. marca t. l. se je sklicala v hotel k Metnici v Pliberk neka zaupna seja, h kateri so se res odzvali nekateri kmetje, celo narodno zavedni iz okolice. Tudi je bilo videti in slišati govorance od našega deželnega poslanca Folteja „Tempoharja“ iz Rude, kateri je pripeljal s seboj svoje najbližje sotrudnike, da bi ga tako obvarovali kakšnega napada pri njegovem poročilu. Da je govoril ta, kakor vsi drugi, v blaženi nemščini, je samoobsebi umevno, čeravno so bili samo slovenski kmetje navzoči, razun nekaterih okoliških učiteljev. Nato vstane gosp. Karol Metnitz, kateri dolgotrajno razpravlja o kmetijstvu, kako naj bi kmetje obdelovali svoje polje in poleg tega pravilno izrejali živino. O tem je podal tudi nekaj poukov navzoči potovalni učitelj g. Šumi iz Velikoveca. Po dolgi debati so prišli na to, da naj ustanovijo še eno Reifeisenovo posojilnico samo za okoliške kmete, pri kateri bodo dobivali posojilo po 4%. Sedanji dve posojilnici v Pliberku ne služita v prid kmetom, temveč pri eni se gleda samo na dobiček, ker še dela po 6%. S tem se hoče odpomagati, da ustanovijo še tretjo, in tako uničiti prejšnji. Oglasilo se je kakšnih deset navzočih kmetov za to, na kar se je sklenilo, da napravijo ustanovni shod na torek, to je 10. aprila. G. Metnitz pozivlja vse navzoče, da se na ta dan ustanovitve nove posojilnice zopet v velikem številu pri njem snidejo in tako pripomagajo, da začne nova posojilnica čim najprej delovati. Končno se je sklenilo sklicati take seje vsak mesec enkrat, to je prvo nedeljo po vsakem prvem, da se tamkaj pogovorijo razno o napredku kmetijstva in o drugih stvareh. Na kaj je vse to naperjeno, se lahko iz tega sklepa, da hočejo ti Nemci naše kmete s tem pridobiti in tako začeti „wirtschaftlich“. Uvidijo pri volitvah, da propadajo vedno bolj, in zato so sklenili politično agitacijo za pridobitev okoliških kmetov s to nakano. Ali se jim bo obneslo, je vprašanje, in nam je treba tudi nekaj storiti. Ali bi ne šlo, da bi dale vse slovenske posojilnice koroške vsako leto nekaj od svojega dobička za podpore kmetom vsaj po nekaterih občinah? Kar se tega tiče, so začeli v pliberškem okraju že prav dobro in vsak kmet dobi za malenkost podporo po 50 do 100 K ali še več. Tako so potem kmetje od teh gospodov odvisni in se nočejo zameriti pri kakšni volitvi ter rajši ostanejo doma. Kaj se bo še vse pri teh sejah sklepalo in dogodilo, bomo pravočasno poročali.

Za stavbeni sklad zavoda „Učiteljski dom“ so darovali za leto 1905: Radašče: Lakner Val. 3 K; Lipič in Kajžnik skupaj 1 K 80 vin. — Po 1 K: Č. g. Čeh Vaclav, župnik; Lakner Jož., Lakner Jan., Rutnik Val., Razpotnik, Kopajnik,

Ilman, Mirnik, Cimpermanca. — Po 80 vin.: Mihal, Pridovnik, Vezevnik. — Po 60 vin.: Podgoršnik, Pavel Human, Kučnik. — Po 50 vin.: Lakner Ana, Lakner Lucija, Orlič Fr. — Po 40 vin.: Lakner Jož., poverjenik; Mežnarca, Kos Jan., Rakovnik, Šubernik, Boštjan, Radar, Brulih Val., Goričnik, Kosinja, Cimperman, Oražinja, Puhn v Zgor. Rutah, Gornjak, Travinčnik, Brulih Šimen, Mlanova šivilja, Mlan, Poder, Ravnik Jurij, Rumpelnik. — Po 30 vin.: Rutnik Urša, Toplahar, Metavarca v Zgor. Rutah, Šubernikova Ana, Korpič Katarina, Lavsekar Tom. — Po 20 vin.: Drobivnik Ter., kuharica; Gorej, Toman Marija. — Po 20 vin.: Rutnik Peter, Rutnik Blaž, Rutnik Ana, Neimenovan, Komatar, Odraj, Jazbec, Pavle Jožef, Raživ, Brulih Jožef, Potokova Lena, Kropf Mar., Potokova Zefa, Pistotnik Urša, Rutnik Mar., Hribernica, Celer Mar., Jugova Ana, Jugova Pepa, Potokinja, Kropf Liza, Mavšnarca, Oraže Marjeta, Jesenko Anton, Koban Friderik, Petkova mati, Selišnik, Jesenko Franc, Kropf Andr., Krof Jak., Poberin; Metavar 48 vin., Tončinja 26 vin. Skupaj 34 K 26 vin. Lepa hvala poverjeniku in sotrudnikom. Kdo bi verjel, da je v tako majhni župniji toliko mogoče doseči. Le tako naprej! Če hočemo dobiti „zlata vredne učitelje“, se moramo za nje malo potruditi in darovati nekaj „kufraštih“ krajcarjev na leto. Vse za Boga in domovino!

Nov list za kmetijstvo. G. Ant. Lehrman, lastnik I. kranjskega perutninarskega zavoda, razpošilja pozive k naročbi „Perutninarja“, mesečnika za umno perutninarstvo. Kakor posnemamo iz tega poziva, bo razpravljaj „Perutninar“ poleg velevažnih zadev perutninarstva, tudi različna vprašanja, važna za umno rejo vseh drugih malih domačih živali in obljublja gospod Lehrman, da bo storil vse, kar mu bo mogoče, da zadovolji naročnike. Naročnina je glede stavljenih obljub, zelo majhna — 2 kroni 40 vinarjev na leto — torej nikakega izgovora. Kmetje, sezite po „Perutninarju“, za katerega sprejema naročila gospod Anton Lehrman, lastnik I. kranjskega perutninarskega zavoda v Trziču, Gorenjsko. Naročnino na list treba je šele vpsolati, ko se prejme prvo številko lista.

Društveno gibanje.

Zilska podružnica slovenskega planinskega društva v Ljubljani vabi vse svoje člane in prijatelje planinstva na občni zbor v sredo po veliki noči dne 18. t. m. k Cavsniku, Lidmanskega ulice v Celovcu. Razun običajnih točk je glavna točka pogovor o preosnovitvi podružnice. Ker se je bil že v „Miru“ dne 15. marca občni zbor na dan 22. marca napovedal, se naznani, da se je moralo takrat radi igre „Divji lovec“ zborovanje preložiti. Načelnik.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi ima svoj redni letni občni zbor na velikonočni ponedeljek, predpoldne ob 1/2 11. uri, pri Klecarju na Žirovnici pri Sinčivasi. Dnevni red: 1. Letno poročilo zadruge; 2. volitev odbornikov; 3. razvoj zadružništva na Slovenskem. Opozorjamo zadružnike, da ima k zborovanju vsak zadružnik pristop, in da je želeli, da pripeljejo zadružniki s seboj znanec posestnikov, da se tudi ponče o zadružnih stvareh. Želeli je, da se zadružniki mnogoštevilno udeležijo. Le pri občnih zborih je mogoče, ljudem stvar zadostno razložiti, in le pri občnih zborih je dana priložnost, da se tudi kaka pritožba spregovori, če kdo misli, da ima povod, pritoževati se. Stvar je velepomembna in zato bi se naj vsakateri posestnik zanjo zanimal.

Odbor zadruge.

„Slov. kršč. socialno delavsko društvo“ v Podljubelju vabi člane na svoj glavni shod, kateri se vrši na belo nedeljo, dne 22. aprila, popoldne ob 3. uri, v prostorih gostilne gospe Ahac v Podljubelju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Govor. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Odbor.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je zopet oddala tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbinih vžigalic za prvo četrletje 1906 znatni prispevek 1000 K. Prijavljajoč to svoto slovenski javnosti, prosi družbeno vodstvo vse čč. rodoljube in rodoljubkinje, da razširjajo in rabijo vsak po svojih močeh naše družbine vžigalice. Preverjeno je namreč, da bi se ta prispevek dvignil še na precejšnjo svoto, če bi rabili vsi Slovenci le naše družbene vžigalice.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 21. marca 1906 svojo 170. vodstveno sejo v družbenih prostorih „Narodnega doma“. Prvomestnik otvoril ob 3. uri popoldne sejo. Sklene se razpis učnega mesta na deški družbini šoli pri sv. Jakobu v Trstu za moško učno moč z nastopom službe ob početku šolskega leta 1906/7. Potem se je še razpravljalo o nekaterih nujnih

notranjih in podružničnih zadevah. Sklenilo se je družbino razsodništvo povabiti, da razsodi neko preporno vprašanje. Ob 6. uri je zaključil prvomestnik vodstveno sejo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poroča slovenskemu svetu, da so nam v noči od 23. na 24. marca t. l., v naši družbini šoli v Trstu pobili skoraj vsa okna ob cesti na južni in zahodni strani. Družbeno vodstvo je ukrenilo potrebne korake na višjih oblastvih: ob enem pa se priporoča slovenskemu svetu, da nam je — kakor že večkrat ob podobnih prilikah — tudi to pot na radodarno pomoč. Velikovška pobita okna so bila dvakratna sreča za nas: moralna sreča, ker so kazala slovensko visoko kulturo nasprotno toliko nizki naših sovragov, in materijalna sreča, ker so nam donasala sijajnih domoljubnih preplačil. — Slovenci! Beležeč vam dejstvo o barbarskem tržaškem napadu na naš kulturni narod in ponosni na svojo oliko vas prosimo, da se posebno še prihodnje praznike spominjate tržaških pobitih oken in pa svojega dičnega slovenskega izobraženja.

Vabilo na 143. odborovo sejo „Slovenske Matice“ v Ljubljani, v sredo, dne 18. malega travna t. l., ob 5. uri popoldne, v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Poročitev zapisnika o 142. odborovi seji. 3. Poročilo knjižnega odseka. 5. Poročilo o pripravah za redni občni zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 7. Eventualia.

Pismo kateheta slovenskim staršem.

Nasproti gospodi, pritožujoči se in nezadovoljni z nami, sem hotel le pokazati naše stališče, nič drugega. Nam katehetom mora biti na tem, da starši spoznajo to naše stališče v boju in se zedinijo z nami, pokažejo več zanimanja za šolo, svoje otroke in nas katehete. Ako smo imeli prej vzrok skupno čutiti in pritoževati, vojskovati se, imamo še zdaj več vzroka, ker se skuša ne samo slovenski krščanski nauk v šolah že s silo izpodrniti, ampak že sploh katehete napraviti podložne nadučiteljem, kakor podučitelje, tako da bo smel nadučitelj katehete v šoli poslušati in kateheta (zunaj) poučevati, mu ugovarjati, zakužovat. Najprej se je le nadzorstvo vzelo cerkvi, sedaj pa se hoče tudi že veronauk in versko-nravna vzgoja dejati v verige posvetne (ne moremo reči krščanske) oblasti — kakor imajo gospodje kužka na verižici — Tako se ni toliko bati, da bi koga vgriznil ali ustrašil. Ako bi bili učitelji — z oblastmi vred — verni, nič bi ne bilo hudega, toda vsak ve, kako je v resnici. Učitelj je lahko hud nasprotnik duhovnikov, cerkve, vere, protestant, jud in takemu bodi katehet — pokoren?! Dobro vemo, kaj se namerava. Velik korak naprej po načrtu frama-zonov. Sovražnik hoče vstopiti prav na „naša tla“, v našo trdnjavo in tu biti gospodar.

Potrebno se mi zdi poudariti, da se mi katehetje ne identificiramo s šolo, to je, naša zveza s šolo ni pravilni katoliški zakon (eno telo in eno srce, ena duša), ampak k večjemu mešani zakon, ki ga katekizem nikakor ne priporoča. Šola je mož, oče — saj ima moč, oblast — protestant — protestira zoper nas katoličane in Slovence; mi smo žena, mati — slabši del, pa oni del, ki ima srce — katoličanka, držec se matere katoliške cerkve. Žena bi morala moža spreobrniti, a mož protestant se ne spreobrne, toda žena, mati odpasti nikakor ne sme možu na ljubo zavoljo sebe in zavoljo otrok ne, dasi je v drugih, dovoljenih rečeh možu pokorna; rajši zapusti moža, se loči popolnoma, kakor zataji vero in proda — dušo, sebe in otroke. Otroke je vzela mati v svoje varstvo in jih ne izpusti. To je naše stališče, dosti jasno. Kajti zvezo s šolo (protestantovski zakon) popolnoma pretrgamo, kakor katoliško ljudstvo — izdamo. (Saj je bil tako le posili-zakon.)

Dopisi.

Glinje. Občni zbor pevskega društva „Drava“ se je vršil dne 1. aprila pri Dremlju v Glinjah. Udeležili so se ga skoraj vsi udje. Posebno nas je veselilo, da so prišli tudi naši vrli rojaki, gospoda visokošolca Jožef Wieser in Rud. Ravnik, dalje župan g. Val. Goričnik, občinski svetovalec Andrej Vidman in nekateri gospodje iz Borovelj. Ob določeni uri otvori predsednik občni zbor, pozdravi navzoče ter poroča o delovanju društva. Naše pevske društvo je javno nastopilo petkrat. Vaje so bile navadno enkrat v tednu. Rednih udov je bilo 17. A vkljub temu, da nas je tako malo število, društvo dobro uspeva. Blagajnikovo poročilo je precej ugodno glede društvenega premoženja. Odbor se potrdi dosedanji in sicer: predsednik Florijan Goričnik, blagajnik Jožef Čemer; odborniki: Šimen Fric, Friderik Sodja in

Franc Paher; računski preglednik Jak. Veračnik. Stavijo se razni predlogi ter pristopita na novo dva uda. Nato povzame besedo gosp. jur. Rudolf Ravnik in slavi društvo v navdušenih besedah približno tako-le: „Delovanje »Drave« je bilo do zdaj hvalevredno. Bilo bi le želeti, da bi se delokrog »Drave« kolikor mogoče razširil. Petje je oni faktor, ki je delal v prvih časih narodnega probujenja naravnost čudeže. Čudeže mora delati posebno sedaj, ko delajo tudi nasprotniki z nami Slovenci svoje čudeže pri ljudskem štetju in posebno pri sestavi volilnih okrajev na Koroškem. »Biti slovenske krvi, bodi Slovincem v ponos,« s temi besedami je končal govornik svoj govor, ki je žel obče priznanje. Za tem se oglasi še gospod jur. Jožef Wieser k besedi, ki razvije o petju približno sledeče misli: „Pesem nas razvedruje v težavni borbi za življenje, v pesmi častimo spomin svoje matere, ki nam je prva prepevala ob zibelki; podeljujemo njeno lepoto tudi našim potomcem. Z ubrano pesmijo razveseljujemo tudi svoje rojake in jih vzpodbujamo k narodnemu delovanju. Zatorej ima pesem velik pomen za probujanje narodne misli, za vzgojo človeštva. Kako goje pesem in godbo Čehi! Smetanova „Prodana nevesta“ je dobila na mednarodnem tekmovanju prvo mesto. Češki skladatelji so svetovno znani. Blagglasnost slovanske pesmi so pripoznali tudi drugi narodi! Širimo torej slovensko pesem, prepevajmo, dokler smo mladi in nas veseli življenje, prepevajmo slovenskemu ljudstvu o lepši bodočnosti, katera se nam obeta.“ Navdušeno ploskanje je sledilo govoru. Nato smo zapeli še nekaj pesmi v prepričanju, da „Drava“ še ne bo tako kmalu usahnula, ako ravno jo mislijo, kakor se čuje, že v Medborovnici zajeziti, da bi je v Glinjah ne bilo več. Hvala gre gosp. Bernotu, ki se ne ustraši skoraj dve uri dolgega pota, ko hodi poučevati včasih še celo v slabem vremenu. Srčna hvala pa tudi g. Wieserju in Ravniku za njih prelepe govore na občnem zboru.

Ruda. Naši nemški nacionanci se bojijo za premoč, katero so dosedaj imeli v občini, zato me napadajo, kadar le morejo, in me črnijo, da bi me s tem spravili ob veljavo pri ljudstvu. Tako so me napadli zopet v zadnjem času v nemških listih in tudi v nemškem „Štajercu“ zaradi onega požara „Na bregu“ v Grebinjski fari, ter mi očitajo, da ne poznam ljubezni in usmiljenja. V obrambo naj tole povem:

1. Rad pripoznavam, da je glavni namen požarne brambe dober, namreč sosedom pomagati v sili, rešiti njihovo premoženje in časi tudi življenje; ali ne da se tajiti, da je pri požarnih brambah na slovenskem Koroškem marsikaj, kar se mi ne dopade in česar ne morem odobravati. Tako na primer se mi ne dopade, da se prebirajo tam veri sovražni listi, kakor nam to dopis iz Rude v „Arbeiterwille“ jasno kaže, potem pa tudi ne ponemčevanje slovenskih mladih gasilcev z nemško komando in nemškimi veselicami. Kako se potem more zahtevati od mene, da bi podpiral društvo, katero mi v marsičem le nasproti dela? Odpravite te napake in hitro pristopim kot podporni član.

2. Je postopanje proti meni bilo samolastno in brezobzirno. Gasilci so naprosili samo hlapca, naj jih pelje, meni pa še povedali niso kaj o tem, čeravno bi se to lahko moglo zgoditi, tako da sem zares že v skrbi bil, ker hlapca dolgo ni bilo domov. Odkod ima pa hlapec pravico, z dragimi konji v vrednosti 900 K voziti, kjer sam hoče? In kdo bi mi povrnil škodo, če bi se konji ponesrečili ali zboleli, kar bi se pri taki nevarni vožnji lahko moglo zgoditi? Nobeden ne.

Naš nadučitelj in občinski tajnik, gospod Katnik, sicer trdi, da je hlapec bil nedolžen in so gasilci imeli pravico, mu zapovedati, naj jih pelje, ali v tem slučaju se je gotovo zaletel. § 20 deželne postave z dne 20. marca 1891 gasilnega reda pravi: „Vsi posestniki, ki imajo konje ali drugo vprežno živino, tiste občine, kjer je požar nastal, so dolžni, na ukaz občinskega predstojnika ali njegovega namestnika, preskrbeti za brizgalnico in drugo gasilno orodje potrebno vprežno živino.“ Požar pa ni bil v rudski, ampak v sosedni grebinjski občini in fari, katera ima v Grebinju sama svojo požarno brambo in bliže kakor rudska; zato tudi jaz postavno nisem bil dolžen, dati vpreči in peljati. Potem gasilci sami nimajo pravice zapovedovati, ampak le župan ali pa njegov namestnik.

Tako postopanje je bilo tedaj nepravilno in kdo se bo čudil, če sem se potegnil za svoje pravice?

3. Potrebujem svoje konje zato, da se k bolnikom na spoved morem voziti. Kakor ogenj hitro nastane, tako tudi smrt večkrat nepričakovano hitro pride; duhovniku je takrat treba hiteti, da bolnika še pravočasno sprevidi s sv. zakramenti. Ali kdo me bo pa na spoved peljal, ako

sem dolžan, gospode gasilce in to celo v sosedne občine k požarom voziti? Že moja služba zahteva, da me farani glede vožnje k požarom kolikor le mogoče pri pokoju pustijo.

Kdor te vzroke preudari, me ne bo tako ostro sodil, kakor dopisnik v liberalnih listih, ampak pravično me izgovarjal, posebno če pomisli, da se že dolgo in dosti trudim za faro.

4. Slednjič se dopisnik v „Arbeiterwille“ hvali s svojo ljubeznijo in pravi: „Mi poznamo ljubezen do bližnjega in smo svojo dolžnost storili.“ — Vse lepo in prav, in vsa čast vam gre za to. Ali nekaj ste pa vendar pozabili, namreč to, da je vaš duhovni predstojnik tudi vaš bližnji in da ste dolžni njemu skazovati spoštovanje, ljubezen in pokorščino.

Janez Volavčnik, župnik.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Zelo priporočljivo je tudi plemene bika vprezati. Privadite bika že v mladosti na vprego in ga rabite za bolj lahka in počasna dela. Bik naj vozi drva, krmo, vodo, pa tudi za lažja poljska dela ga smete vprezati. Juncev sevéda ne vprezamo toliko zaradi dela, kakor zaradi tega, da se na prostem in čistem zraku izprehodijo, da so bolj zdravi, da se več ne podebele, in da postanejo mirnejši, ubogljivi in za pleme dalje časa sposobni.

Vrnimo se zdaj k vprežnim volom. Ko je vol dovršil dve leti, sme se začeti priučevati za majhna in lahka dela. S tretjim letom ga smete rabiti za težavnejša dela, vendar dobi svojo pravo in popolno moč šele s četrtem letom. Najmočnejši je vol od 4. do 9. leta, ali navadno se prej porredi in mesarju proda. Volom smete nakladati toliko, kolikor morejo brez škode izpeljati, a preobkladati jih nikarte, ker preobložena živina izgubi pred časom moč, ali pa celo zboli. Nekateri večji gospodarji imajo toliko volov, da delajo eni dopoldne, drugi pa popoldne. Izkušnje so namreč dokazale, da dovršijo štiri voli več, ako se vprezata dva dopoldne in dva popoldne, kakor v tem slučaju, ako bi bili vsi štirje ves dan vpreženi. Vse to je zaradi tega, ker morejo voli nekoliko časa prav pridno in vztrajno vleči, ali upehajo se kmalu; vrhu tega jim je vročina zelo nadležna in neprenesljiva — voli nikakor ne morejo celi dan po vročini delati.

Voli in goveda sploh se vprezajo v jarem ali komat. Jarem je dvojnati (za oba vola skupaj), ali polovičen (za vsako govedo posebej). Za priučenje mladih juncev k delu, in sploh za neubogljive in nerodne vole, je dvojnati jarem boljši, ker z njim se morejo živali lažje zmagovati. Posebno pripraven je dvojnati jarem za ozka in strma pota, ker v njem se goveda lažje vodijo; vendar ima ta jarem to veliko napako, da živino preveč utruja in zmuči. Polovični jarem je spretnejši od dvojnatega, ter je osobito dober za starejše, pametne in ubogljive vole. V nekaterih krajih sem že videl jarem za čelo. Ta oprava ni za nič, ker v nji se živali strašno trpinči. V nji vleče vol samo z glavo in vratom, glave ne more privzdigniti, torej se zalivajo možgani s krvjo. Vrhu velikega trpinčenja povzročuje čelni jarem tudi morebitne bolezni, torej kar proč z njim, ako je še kje v navadi. Pravilno narejen (ne prevelik, ne premajhen in ne pretrd) komat ni samo konju, temuč tudi volu spretna, prikladna in neškodljiva oprava.

Vole vprezajte le za počasna in malo časa trajajoča dela. Z govedi ne smete celi dan delati; tudi to si prav dobro zapomnite, da ona niso ustvarjena za tekanje, temveč samo za počasne vožnje. Voli vlečejo najlažje ob hladnem času, to je: zjutraj in zvečer. Nikakor jih ne smete vprezati po letu o poldanskem času, ko je najbolj vroče; vožnja za hude vročine je napravila med vprežnimi govedi že mnogo bolezni, celo smrtnih bolezni. Tudi na to se morate ozirati, da je vol prežvekovalec; torej mu morate privoščiti zraven splošnega počitka tudi potrebnega časa za prežvekovanje.

Ko pridete z utrujenimi voli od težkega dela domov, ne privežite jih v temne, soparne ali premrzle hleve, ampak v svetle, zračne, snažne in primerno tople staje. Tudi na mehko in dobro nasteljo ne smete pozabiti. Če so prišli voli znojni od dela, tedaj jih ne postavljajte na prepah in kožo jim odrgnite s slamo. Sploh pa morate kožo delavne živine dnevno očediti, kajti snaga utruje in krepi zdravje. Za vožnjo po gladkih in kamenitih potih morate vole podkovati, da se parklji

preveč ne obrabijo, ker to zadnje bi utegnilo napraviti šepanje. Sploh morate vprežna goveda dobro glešati, skrbno čediti in umno držati, ako hočete, da so vam za vožnjo dobra in sposobna. Še enkrat pa moram to-le ponoviti: Z voli ne delajte za hude vročine ter jih nikoli ne podite. (Dalje sledi.)

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega prozvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Žabnicah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

dne 16. aprila 1906, ob 3. uri popoldne, v uradni sobi s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice.
2. Odobritev računa za leto 1905.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse zadružnike

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

na belo nedeljo dne 23. aprila 1906, ob 3. uri popoldne, v uradni sobi hranilnice v Šmihelu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice za leto 1905 in odobrenje letnega računa.
2. Razdelitev letnega čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.

Načelstvo.

NB. Ako ob določeni uri ne bode zastopano po § 35. zadružnih pravil zadostno število zadružnikov, se vrši sklepanje pol ure pozneje, brez ozira na udeležbo.

DVA VOLONTERJA

s potrebno izobrazbo, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi

sprejme takoj

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

kateri naj se pošljejo službene ponudbe s pričevali.

Starejša kuharica

z najboljšim spričevalom išče službo v župnišču. Naslov se izve v upravnistvu „Mira“.

Služba cerkovnika in organista

se takoj odda v Lipi nad Vrbo. Plača službi primerna. Ponudbe s sporočili naj se dološljejo cerkvenemu predstojništvu.

Gostilna z majhnim posestvom

se da v najem v obljudeni vasi v Zilski dolini, ali pa se tudi proda. Več pove M. Waldhauser, Bozen, Tirolsko.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izšel:

Anton Janežičev

nemško-slovenski slovar

(Deutsch-slovenisches Hand-Wörterbuch).

Četrti, predelani in pomnoženi natis

priređil Anton Bartel.

1905.

Dobiti je tudi

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Tretji, predelani in pomnoženi natis
priređil France Hubad.

Cena vsakemu: mehko vezan K 6.—, trdo vezan
z usnjatim hrptom K 7.20 (po pošti 30 vin. več).

Krojaškega učenca

sprejme takoj G. Kartnik v Št. Rupertu pri Celovcu, Gartengasse hiš. št. 9.

Lepo majhno hišico,

zidano, z dvema sobama, kuhinjo in vrtom, primerno za kakega krojača, proda Peter Ring, trgovec v Libeličah. Cena 1200 kron.

Lovro Husič

Celovec, Stari trg št. 20
(poleg urarja Peter Fessl)

priporoča svoj

brivski salon.

Solidna in reelna postrežba.

Vedno čisto perilo.

Največja zaloga kit, lasnih vlog, mrežic itd. itd.

Najnižje cene.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslačen neprekosljivo zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in ulčesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3.60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Knjizico s tisočih zahvalnih pisem zastojn in franko.

Dohiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri **kmetijskem društvu** (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej fino staro in novo namizno vino po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunijo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, pinela po 50 K, stari beli burgundec po 60 K ter stara buteljska vina.

Tri goldinarje

stane poštni zabojček 5 kil (okrog 50 do 60 komadov) lepo sortiranega **toaletnega mila**, vijolice, vrtnice, heliotrop, mošus, šmarnice, breskvini cvet, itd.

Razpošilja po povzetju

„podjetje Manhattan“,

Budapešta, VII., ulica Bezerédy 3.

Prostovoljno se proda posestvo

sestoječe iz hiše, gospodarskega poslopja poleg 34 oralov njiv, travnikov in gozda, blizu Rožeka. Več se izve pri gosp. župniku v Rožeku na Koroškem.

Stanje

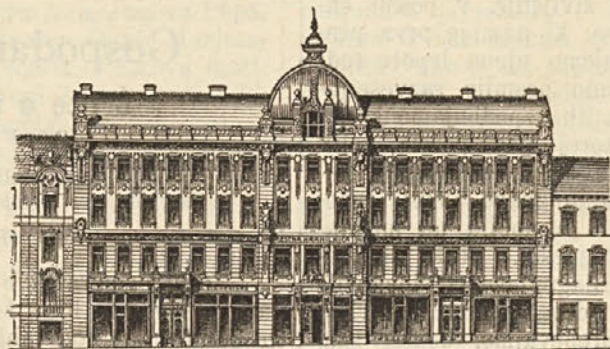
hranilnih vlog:

22,000.000 kron.

Rezervni

zaklad:

nad 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4^{3/4}% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive **kapljice sv. Marka** se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretičić, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavlje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.